

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

CONTACT Anne WILLOCX
+32(0)28003325
awillocx@gob.brussels

Aan de dames en heren Burgemeesters en
Schepenen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

ONZE REF. 2022-112622
OB2022/01

Ter informatie:
Aan de dames en heren Gemeenteontvangers
Aan de dames en heren Gewestelijk Inspecteurs

UW REF.

09003c14806e3af0

BETREFT Omzendbrief betreffende de afsluiting van de gemeenterekeningen voor het dienstjaar 2021

BIJLAGEN Bijlage 1 « Werken in uitvoering »
Bijlage 2 « Stand van leningen »
Bijlage 3 « Subsidies »
Bijlage 4 « Pensioenen »
Bijlage 5 « Nog te innen vastgestelde rechten »
Bijlage 6 « artikel 60§7 »
Bijlage 7 « Analyse impact Covid-19 »
Bijlage 8 « Bij te voegen informatie aangaande overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten »
Bijlage : contactpersonen bij de directie Lokale Financiën
Bijlage : lijst van de verplichte documenten en bijlagen

BRUSSEL 08 FEB. 2022

Dames en heren Burgemeesters,

Dames en heren Schepenen,

Deze omzendbrief beoogt de afsluiting en de vaststelling van de gemeenterekeningen voor het dienstjaar 2021.

Artikel 240 van de Nieuwe Gemeentewet schrijft voor dat elk jaar de gemeenteraad de jaarrekeningen van het vorige dienstjaar goedkeurt en ze uiterlijk op 30 juni aan de toezichthoudende overheid dient te bezorgen. Bijgevolg kan geen enkele begrotingswijziging na 1 juni worden aangenomen door de gemeenteraad indien de rekeningen van het vorige dienstjaar nog niet door de gemeenteraad zijn goedgekeurd. De gemeenteraden zullen er over waken deze termijnen te respecteren.

Het koninklijk besluit van 2 augustus 1990 houdende het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit (A.R.G.C.) bepaalt de regels voor de afsluiting en de vaststelling van de jaarrekeningen (artikelen 72 tot 79).

Sinds 1994 werden bijzondere regels voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ingevoerd via omzendbrieven ter aanvulling van de algemene regels van het voornoemde koninklijk besluit.

Bovendien moet rekening worden gehouden met de onderstaande gegevens:

A. BEGROTINGSREKENING

A.1. Vastgestelde rechten, vastleggingen en aanrekeningen

De vaststelling van de rechten kan worden voortgezet tot 15 februari 2021 voor zover ze verantwoord is door een behoorlijk opgemaakt document en uitsluitend verwijst naar het dienstjaar 2020. Dit geldt eveneens voor de opcentiemen op de personenbelasting geïnd door de Federale Overheidsdienst Financiën; de bedragen van de vastgestelde rechten dienen overeen te stemmen met deze vermeld op regel 6 (opbrengst toegekend aan de gemeente) van het document 173X.

Voor de opcentiemen op de onroerende voorheffing geïnd door de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel Fiscaliteit dienen de bedragen van de ontvangsten identiek te zijn aan de totale bedragen zoals hernomen in de briefwisseling van de GOBF van 21/01/2022¹ die de toestand op 31/12/2021 weergeeft voor uw gemeente :

- Voor de ontvangsten betreffende de belastingjaren vóór 2018 : bedrag hernomen op lijn 102
- Voor de ontvangsten betreffende de belastingjaren 2018, 2019, 2020 en 2021: bedrag hernomen op lijn 205, hetzij de som van de lijnen 201 tot 204.

Hierbij is het belangrijk op te merken dat deze bedragen kunnen samengesteld zijn uit positieve en negatieve vastgestelde rechten.

Bovendien dient u voorzieningen voor risico's en lasten aan te leggen, te boeken op de economische code 958-01 en dit om rekening te houden met het risico op de toekomstige onwaarden op de nog niet ontvangen bedragen² :

- Voor de netto vastgestelde rechten betreffende het belastingjaar 2021, ideaal zou zijn een bedrag overeenstemmend met 50% van de graad van niet inning geobserveerd voor 2020 voor uw gemeente, toegepast op het bedrag van de vastgestelde rechten voor 2021, via een functionele overboeking (functie 040), dwz.:

(1)	Netto vastgestelde rechten betreffende belastingjaar 2020, geboekt in 2020	Bedrag hernomen op lijn 203 in de briefwisseling van GOBF van 14/01/2021
(2)	Netto vastgestelde rechten betreffende belastingjaar 2020, geboekt in 2021	Bedrag hernomen op lijn 203 in de briefwisseling van GOBF van 21/01/2022

¹ De mogelijkheden tot eventuele terugname van voorzieningen uit voorgaande jaren zullen het voorwerp uitmaken van aanvullende instructies na analyse van de afrekeningen op 31/12/2021 meegedeeld in de briefwisseling van GOBF van 21/01/2022.

² Teneinde de evolutie van de saldo's van deze provisies in de toekomst te kunnen opvolgen, dienen uw financiële diensten specifieke individuele rekeningen te creëren 0463/... "Provisie opcentiemen OV belastingjaar 20XX".

(3)	MIN totaal van de inningen betreffende belastingjaar 2020, per 31/12/2020	Bedrag hernomen op lijn 304 in de briefwisseling van GOBF van 14/01/2021
(4)	MIN totaal van de inningen betreffende belastingjaar 2020, per 31/12/2021	Bedrag hernomen op lijn 304 in de briefwisseling van GOBF van 21/01/2022
(5)= (1)+(2)-(3)-(4)	= Niet ontvangen bedrag betreffende belastingjaar 2020	
(6)	Netto vastgestelde rechten betreffende belastingjaar 2021, geboekt in 2021	Bedrag hernomen op lijn 204 in de briefwisseling van GOBF van 21/01/2022
(7) = (5)/((1)+(2))	Graad van niet inning geobserveerd voor 2020	
(8)=(6)*(7)	= Extrapolatie van de graad van niet inning geobserveerd voor 2020 op de vastgestelde rechten van 2021	Aan te leggen voorziening = 50 % van dit bedrag

Voor de parkeer ontvangsten zijn dergelijke voorzieningen niet vereist.

Voor de opcentiemen op de verkeersbelasting geïnd door de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel Fiscaliteit, zijn de bedragen van de ontvangsten identiek aan het totaal van de bedragen hernomen in de briefwisseling van de GOBF van 24/01/2022 die de toestand op 31/12/2021 weergeeft voor uw gemeente :

- Voor de ontvangsten betreffende de belastingjaren van zowel deze voorafgaand aan 2021 als deze voor 2021 zelf : bedrag van de netto vastgestelde rechten.

Ook hier is het belangrijk op te merken dat deze bedragen kunnen samengesteld zijn uit positieve en negatieve vastgestelde rechten.

Bovendien moet op grond van artikel 73 van het A.R.G.C. alles in het werk gesteld worden om de aanrekening mogelijk te maken van facturen en afrekeningen met betrekking tot het dienstjaar 2020.

Verder is het wenselijk na te gaan of het behoud van vastgelegde en overgedragen kredieten - en dit soms gedurende verscheidene jaren - gegrond is. Ik herinner eraan dat in artikel 57 van het A.R.G.C. gepreciseerd wordt dat door een vastlegging het volledige of het gedeeltelijke begrotingskrediet **uitsluitend voor een welbepaalde doelstelling** wordt voorbehouden. Overgedragen vastleggingen moeten dan ook altijd voldoen aan dit voorschrift en mogen niet achteraf aangewend worden als een soort reserve voor het aanrekenen van facturen met betrekking tot leveringen of werken die niet specifiek voorzien waren op het ogenblik dat de vastlegging verricht werd.

Ik moedig u aan om de inspanning van de "schoonmaak" in de niet-geïnde schuldvorderingen voort te zetten, vooreerst door deze als dubieuze vorderingen in de boeken op te nemen en vervolgens door de juiste onwaarden en waardeverminderingen te boeken. Hoewel er al een grote inspanning werd vastgesteld, komen er bij controles in de balansen nog steeds erg oude schuldvorderingen aan het licht.

Ik herinner u daarnaast aan de artikelen 45 en 46 van het A.R.G.C. Zo moeten de invorderingsrechten onmiddellijk in de boekhouding worden geboekt en niet pas bij de invordering.

Ik wens het belang van deze verrichtingen te beklemtonen, aangezien het begrotingsresultaat van de rekening gebaseerd is op de netto vastgestelde rechten en de vastleggingen. Onnodig overgedragen vastleggingen beïnvloeden het resultaat immers negatief, terwijl vastgestelde rechten die naar alle verwachtingen niet meer geïnd kunnen worden, een fictieve positieve invloed hebben, en dit niet enkel op de resultaten van de begrotingsboekhouding (begrotingsresultaat en boekhoudkundig resultaat) maar ook op de resultaten van de algemene boekhouding : lopend resultaat, bedrijfsresultaat en resultaat van het dienstjaar in de resultatenrekening en vorderingen op het actief van de balans.

Wat betreft de gemeentelijke dotaties aan de politiezones, dient elke gemeente erop toe te zien dat het annaliteitsprincipe voor deze uitgave stipt nageleefd wordt.

A.2. Begrotingswijzigingen na opmaak van het formulier T:

Krediettekorten vastgesteld na de definitieve opmaak van het formulier T3 moeten het voorwerp uitmaken van begrotingswijzigingen goedgekeurd door de gemeenteraad. Interne overboekingen die tijdens het dienstjaar verricht werden tussen begrotingsartikelen die tot dezelfde functie en economische groep behoren (art. 10 ARGC), moeten niet langer in deze wijzigingen opgenomen worden. Deze wijzigingen worden van kracht op 31 december 2021 en zullen bijgevolg worden geïntegreerd in de begrotingsrekening 2021 na de goedkeuring ervan door de gemeenteraad.

Deze begrotingswijzigingen behelzen uitsluitend de uitgaven van de gewone dienst en geschieden overeenkomstig de artikelen 16 en 73 van het A.R.G.C.

Deze uitgaven mogen geen nieuwe vastleggingen inhouden. **Ik herinner u eraan dat deze wijzigingen van afsluiting slechts mogen dienen voor aanpassingen van beperkte omvang tussen de voorziene kredieten en hun vastleggingen of de vastgestelde rechten die hiermee overeenstemmen. In geen geval mag deze wijziging van afsluiting gebruikt worden in de zin van een klassieke begrotingswijziging, door belangrijke aanpassingen door te voeren aan de ingeschreven kredieten, daar dit de zichtbaarheid van zowel de Gemeenteraad als het Toezicht inzake het financieel beheer van de gemeentelijke administratie fors inperkt.** Er wordt echter wel rekening gehouden met bijzondere situaties zoals de boeking van niet-uitbetaalde lasten, de dotaties aan de reserves via overboekingen en de inschrijving van de onwaarden.

Ter herinnering: kredietaanpassingen binnen de perken van artikel 10 van het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit zijn geen begrotingswijzigingen die voorgelegd dienen te worden aan de toezichthoudende overheid en worden bijgevolg niet opgenomen in het afsluitingsdocument. Ik dring erop aan dat deze instructie nageleefd zou worden. Deze interne aanpassingen hebben enkel betrekking op de gewone dienst.

Overboekingen van het overschot naar de reservefondsen die tijdens het jaar aangelegd worden, dienen eveneens aangerekend te worden. De overboeking als uitgave leidt immers tot een daling van het gecumuleerde resultaat; het is dan ook logisch dat het reservefonds voor het overeenstemmende bedrag gecrediteerd wordt. Het is echter zo dat enkel een aanrekening in de algemene boekhouding tot uiting komt. Daarom is het van essentieel belang dat de overboeking volledig aangerekend wordt, zodat de balans de werkelijke reserves weergeeft.

Eventuele begrotingswijzigingen in de buitengewone dienst gelden steeds als uitzonderingen en moeten behoorlijk verantwoord worden aan de hand van een gedetailleerd verslag opgesteld door de commissie opgericht op grond van artikel 12 van het A.R.G.C.

A.3. Resultaat van de dienstjaren

Overeenkomstig artikel 75 van het A.R.G.C., wordt het boekhoudkundig batig saldo vastgesteld als recht of wordt het boekhoudkundig tekort vastgelegd en geboekt ten bedrage van het boekhoudkundig resultaat op 31 december 2021.

De samenvattende tabellen worden voorgelegd in de vorm die is voorgeschreven door het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 20 oktober 2005 waarbij de voorstelling van de begroting van de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt vastgelegd **en waarbij er een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen de functionele overboekingen en de algemene overboekingen van de functie 060 voor zowel de gewone als voor de buitengewone dienst.** In de kolom met betrekking tot de begrotingskredieten moeten de kredieten vermeld worden zoals aangepast door de wijzigingen, met inbegrip van de aanpassingen verricht in het kader van artikel 10 van het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit.

B. BALANS, RESULTATENREKENING EN BIJLAGE

B.1. Overeenkomstig artikel 21 van het A.R.G.C., gebeuren de herwaarderingen op gebouwen volgens de ABEX-index **878** van de maand **mei 2021**.

B.2. Aangezien de terreinen, overeenkomstig de omzendbrief van 14 juli 1994, op forfaitaire wijze en identiek aan de beginbalans gewaardeerd werden, zou voor hun herwaardering op de rekening 2021 uitgegaan moeten worden van de wettelijke coëfficiënt van automatische indexering van de kadastrale inkomens, zijnde een indexering van **0,75%**, berekend als de verhouding tussen de coëfficiënt **2021 (1,863)** en de coëfficiënt **2020 (1,8492)**, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 8 februari 2021 en 13 februari 2020.

Ik herinner er u tevens aan dat in toepassing van artikel 76 van het A.R.G.C. de gemeenten de jaarlijkse inventaris van het geheel van het onroerend en het roerend patrimonium dienen op te maken.

Ik vestig eveneens de aandacht op de problematiek van de participaties. In de loop van het dienstjaar 2021 werden de gemeenten uitgenodigd een document in te dienen die het geheel van hun participaties bevat die geregistreerd zijn in rubriek V van het actief van hun Balans. Dit werk werd gerealiseerd in opdracht van het Instituut voor de Nationale Rekeningen in het kader van het definiëren van de perimeter van de Brusselse sociale sector. **Het is daarom aangewezen om deze participaties grondig te onderzoeken en de nodige verbeteringen aan te brengen in deze inventaris opdat de balans een precies beeld zou weergeven van het patrimonium.**

B.3. Wettelijke bijlage

Behoudens de gebruikelijke boekhoudkundige documenten (balans, resultatenrekening), dienen de balansen van de algemene en de bijzondere rekeningen te worden medegedeeld, **evenals de wettelijke bijlage (omzendbrief van 10 september 1998 betreffende de voorstelling en de inhoud van de gemeentelijke jaarrekeningen) alsook een verslag waarin een overzicht van het beheer van de gemeentefinanciën gedurende het afgelopen dienstjaar wordt samengevat zoals vereist in artikel 96 van de Nieuwe Gemeentewet.** Dit verslag bevat bovendien informatie over de mate waarin rekening wordt gehouden met de sociale, ethische en milieuaspecten in het financieel beleid van de gemeente.

B.4. Werken in uitvoering

Er moet op toegezien worden dat de rekeningen “werken in uitvoering” en “aankopen in uitvoering” met betrekking tot voltooide werken en verrichte aankopen afgesloten worden in de boekhouding. Uit het onderzoek van de jaarrekeningen blijkt immers dat het saldo van de rekeningen “werken in

uitvoering" elk jaar toeneemt. Er is dan ook een nauwgezette follow-up nodig opdat de balans een precies beeld zou geven van de situatie. Verder is het zo dat zolang deze rekeningen niet afgesloten zijn, er geen afschrijvingen geactiveerd worden vanaf de afsluiting van het eerste dienstjaar en de aanpassingen niet worden verricht op het roerende patrimonium vanaf de afsluiting van het tweede dienstjaar dit een aanzienlijk vertekend beeld weergeeft van meerdere opeenvolgende balansen en resultatenrekeningen.

In **bijlage 1** vindt u een tabel waarin de op 31 december in uitvoering zijnde werken moeten ingevuld worden, gerangschikt per categorie.

B.5. Regularisatie- en wachtrekeningen

Bij de uiteindelijke afsluiting van het dienstjaar, mogen de regularisatie- en de wachtrekeningen van de balans (rekeningen 49 van het boekhoudkundig plan en rubrieken X en X' van de balans) slechts melding maken van de bedragen die er thuishoren. **Met andere woorden, deze rekeningen moeten worden gezuiverd vooraleer de jaarrekeningen worden afgesloten. Hun saldo dient behoorlijk verantwoord te worden aan de hand van een gedetailleerde tabel voor elk van de algemene rekeningen die deel uitmaken van de totalen ingeschreven in de rubrieken X en X' van de balans.**

B. 6. Situatie van de gemeenteschuld

Het spreekt vanzelf dat de situatie van de gemeenteschuld zoals deze in de balans wordt voorgesteld, de exacte weergave moet zijn van de werkelijke situatie van de schuld. Hoewel wordt aanvaard dat er verschillen kunnen bestaan ten opzichte van de documenten die de financiële instellingen bezorgen, moeten deze verschillen toegelicht worden aan de hand van een tabel die de overeenstemming moet verduidelijken tussen de saldi van de schuld op de balans en deze die de bankinstelling heeft bezorgd.

Ik herinner u eraan dat overeenkomstig de omzendbrief van 7 januari 2013 betreffende de gemeentelijke leningen, de tabel over de stand van uw leningen op 31 december 2021 bij de rekening moet worden gevoegd en tevens elektronisch doorgestuurd moet worden. In dit verband vindt u in **bijlage 2 een aan te vullen tabel.**

De vereiste gegevens worden u meegedeeld door de bankinstellingen.

Ik herinner u eraan dat overeenkomstig artikel 1 van het A.R.G.C. een invorderingsrecht vastgesteld moet worden voor elke lening wanneer het college deze bestelt. Bovendien bepaalt artikel 47 dat de algemene rekeningen tegelijkertijd bijgehouden worden en dat de vaststelling van het recht gepaard moet gaan met een debitering van de rekening 41301 door een creditering van de rekening 17 voor het bestelde bedrag.

Uitzonderlijke financiering van de schoolgebouwen van het officieel gesubsidieerd onderwijs - Leningen CRAC

De leningen die via het CRAC werden aangegaan in het kader van de uitzonderlijke financiering van de schoolgebouwen moeten worden geregistreerd onder de economische code 962-51 "Leningen ten laste van de hogere overheid".

De jaarlijkse kosten voor deze leningen worden geregistreerd onder de economische codes 212-01 (rente) en 912-01 (kapitaal).

De terugbetaling van de jaarlijkse kosten voor deze leningen door het CRAC wordt geregistreerd onder de economische code 664-01 "Terugvordering van de hogere overheden van aflossingen van leningen" voor het kapitaal en onder de economische code 464-01 "Terugvordering van de hogere overheden van de financiële kosten van leningen" voor de rente.

De gemeenten die deze "subsidie" van de Franse Gemeenschap onder een economische code voor subsidie in kapitaal zouden hebben ondergebracht moeten vanzelfsprekend deze als onverhaalbaar registreren om geen dubbele financiering in hun boekhouding te behouden.

Gewaarborgde leningen

De gewaarborgde leningen van het Fonds de Garantie (Franse Gemeenschap) worden geregistreerd onder de economische code 961-51 "Leningen ten laste van de gemeente". De rentesubsidie die het Fonds de Garantie heeft toegekend moet worden geregistreerd onder de economische code 464-01 "Terugvordering van de hogere overheden van de financiële kosten van leningen".

B.7. Subsidies

In **bijlage 3** vindt u een tabel, waarin alle toegekende subsidies vermeld moeten worden. Voor elke subsidie dient u in de tabel het begrote én het werkelijk toegekende bedrag, het begrotingsartikel, de benaming van de subsidie, de naam van de begunstigde, het KBO-nummer van de begunstigde, het doel van de subsidie en het begin- en het eindjaar waarin de subsidie wordt toegekend, te vermelden.

In het kader van de uitvoering van de omzendbrief van 16 december 2021 die de praktische modaliteiten verduidelijkt van de publicatie van de inventarissen beoogd door het gezamenlijk decreet en ordonnantie van 16 mei 2019, kan deze verplichting geldig worden vervuld door deze gegevens in open data op de site van "datastore.brussels" te publiceren en door de link naar deze publicaties per e-mail door te geven op het adres financelocales@sprb.brussels.

Vragen met betrekking tot de uitvoering van de omzendbrief van 16 december 2021, kunnen steeds per e-mail aan easy.brussels (Gewestelijk agentschap voor administratieve vereenvoudiging) worden overgemaakt : info@easy.brussels.

B.8. Pensioenfondsen

Bijlage 4 moet ingevuld worden naargelang de beheerswijze van de pensioenen waarvoor uw gemeente heeft gekozen. De instructies voor de invulling ervan zijn opgenomen in de bijlage.

B.9. Nog te innen schuldvorderingen

In dit verband vindt u een modeltabel als **bijlage 5**.

B.10. Andere informatie : bijwerken van de tabel « artikel 60 »

In de omzendbrief houdende opmaak van de gemeentelijke begrotingen 2022 werd u gevraagd om mij de nota van het OCMW die op nauwkeurige wijze aangeeft welke begrotingsmiddelen bestemd zijn voor werkingsuitgaven, begeleiding en uitvoering in het kader van de maatregelen "artikel 60" over te maken, de inhoud van de hier bijgevoegde tabel te onderhandelen tijdens het overlegcomité, met uw OCMW en deze door uw OCMW te laten invullen (**bijlage 6**). Ik verzoek u mij een geactualiseerde versie van dit zelfde canvas over te maken, rekening houdende met de situatie eind 2021 en van een eventuele bijwerking (of bevestiging) van de voorzieningen voor 2022.

B.11 Gemeentelijke bankrekeningen niet opgenomen in de boekhouding van de gemeente

Tijdens bepaalde controles van de gemeentelijke rekeningen werd het bestaan vastgesteld van bankrekeningen op naam van gemeentelijke scholen (maar ook van kinderdagverblijven en andere administratieve diensten) die door hen worden beheerd en dit zonder enige toegang van de ontvanger.

Er werd eveneens vastgesteld dat deze rekeningen niet werden opgenomen in de balansrekening. Volgens artikel 4 van het GRBC is het echter zo dat « *De rekeningen worden, nadat het schepencollege zijn instemming heeft betuigd, door de gemeenteontvanger op naam van de gemeente geopend. Ze worden door hem beheerd en de post wordt rechtstreeks aan hem geadresseerd. Op de verzoeken tot betaling wordt steeds het nummer van de rekening vermeld waarop het bedrag moet worden gestort.* ». Indien dit inmiddels nog niet is gebeurd, nodig ik u uit deze bankrekeningen op te nemen in de gemeentelijke boekhouding.

B.12 COVID-19

In bijlage vindt u de analysetabel om de impact van de gezondheidscrisis te analyseren. Ik nodig u uit deze bij te werken voor wat betreft de impact in de rekening 2021 (**bijlage 7**).

B.13 Bij te voegen informatie aangaande overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten

Net zoals vorig dienstjaar dient de gemeente ook informatie inzake overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten als bijlage van de rekening bij te voegen. De gevraagde inlichtingen zijn opgenomen in bijlage 8 en dienen te worden overgemaakt overeenkomstig de bepalingen van punt D. "Overzending en informatiedrager".

Er is evenwel voor geopteerd om het administratief werk sterkt te verlichten, in die zin dat de gemeentes in eerste instantie enkel dienen te antwoorden op deel I (informatie m.b.t. de toepassing van de bevoegdheidsregels inzake overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten vastgelegd in de artikelen 234 t.e.m. 236 van de Nieuwe Gemeentewet) en III (thematische vragen) van deze bijlage 8.

Enkel die gemeenten die worden geselecteerd voor een specifieke controle (ter plaatse of op afstand) van de rekening zullen ertoe gehouden zijn om te antwoorden op deel II van voormelde bijlage 8.

Op basis van dit eerste antwoord, zal het Gewestelijke Bestuur de verdere stukken (dossiers met de akten en al hun bijlagen) bepalen die de gemeente dient te overleggen ten behoeve van de voormelde specifieke controle. In voorkomend geval mag de gemeente daarbij een kopie van een gevraagde akte vervangen door de volledige referentie van deze akte te vermelden indien die akte reeds *in extenso* naar het Toezicht zou verstuurd zijn.

Voor het opzet en de doelstellingen van bijlage 8 wordt verwezen naar de omzendbrief van 9 februari 2021 betreffende de afsluiting van de gemeenterekeningen voor het dienstjaar 2020 (punt B.13).

Belangrijk is te vermelden dat de structuur van deze bijlage 8 werd behouden en de inhoud geactualiseerd en vereenvoudigd waar mogelijk.

De gevraagde informatie is nog steeds in 3 grote delen gegroepeerd, namelijk:

- I. Informatie m.b.t. de toepassing van de bevoegdheidsregels inzake overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten vastgelegd in de artikelen 234 t.e.m. 236 van de Nieuwe Gemeentewet

- II. Informatie betreffende de overheidsopdrachten en raamovereenkomsten die gesloten en lopende waren tijdens het dienstjaar van de rekening
- III. Thematische vragen

Het eerste deel peilt naar de toepassing van de bevoegdheidsregels binnen de gemeente en de mate waarin delegaties werden verstrekt. **Zoals hoger vermeld beperkt het antwoord van de gemeentes die niet het voorwerp uitmaken van een specifieke controle zicht tot dit deel en deel III.**

In het tweede deel wordt een overzicht van de in 2021 gesloten overheidsopdrachten en raamovereenkomsten, inclusief de op deze raamovereenkomsten gebaseerde opdrachten, gevraagd evenals een overzicht van de lopende overheidsopdrachten en raamovereenkomsten alsook de wijzigingsbeslissingen aan een overheidsopdracht of raamovereenkomst in uitvoering. (Daarnaast wordt ook naar de uitgesloten overheidsopdrachten en de overheidsopdrachten en raamovereenkomsten waarvoor beroep wordt gedaan op een aankoopcentrale.)

De informatie moet gestructureerd worden en in verschillende categorieën onderverdeeld worden. (Bijvoorbeeld: *“de overheidsopdrachten en de raamovereenkomsten geplaatst via een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking in de zin van artikel 42 van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten”*.)

De concessieovereenkomsten zijn vooralsnog niet geviseerd wat betreft de gevraagde informatie voor de bovenvermelde delen II en III.

Omwille van administratieve vereenvoudiging kan de gemeente, die het voorwerp van een specifieke controle en die dus dient te antwoorden op deel II van bijlage 8, vertrekken van de informatie die ze publiekelijk ter beschikking heeft gesteld op een website in toepassing van artikel 6, 4°, van gezamenlijk decreet en ordonnantie van 16 mei 2019, aangevuld door de gewestelijke omzendbrief van 16 december 2021 die de nadere regels verduidelijkt van de publicatie in open data van de inventarissen van overheidsopdrachten en van subsidies van de Brusselse overheden zoals beoogd door het voormeld gezamenlijk decreet en ordonnantie van 16 mei 2019, voor het leveren van bovenstaande informatie en ze waar nodig aanvullen. (Voor vragen i.v.m. de toepassing van voormelde ordonnantie en de omzendbrief van 16 december 2021 kunnen de gemeentes zich richten tot de hiervoor bevoegde diensten via easy.brussels, i.e. het gewestelijk agentschap voor de administratieve vereenvoudiging, per e-mail op: info@easy.brussels.)

Het is de gemeente eveneens toegelaten om bij deze inventarissen die ze reeds dient op te stellen in het kader van haar transparantieverplichtingen, bijkomende tabellen en kolommen te voorzien met de hoger gevraagde informatie van deel II van bijlage 8 bij de rekening, en in haar antwoord te verwijzen naar het internetadres waar deze informatie vrij te raadplegen is.

In het derde deel wordt gepeild naar het beheer van de overheidsopdrachten aangaande specifieke thema's, bv. inzake de opdrachten van beperkte waarde in de zin van artikel 92 van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten.

U wordt verzocht de gevraagde informatie naar beste vermogen te verstrekken. In de toekomst kan deze lijst van gevraagde informatie evolueren op bepaalde punten.

C. NAZICHT VAN DE REKENINGEN

Bij de afsluiting van de rekeningen is het onontbeerlijk de juistheid van de boekhouding te controleren. Het Gewest stelt daarvoor een programma voor het opstellen van de jaarrekeningen, "Publicount", ter beschikking van de gemeenten.

D. OVERZENDING EN INFORMATIEDRAGER

Elektronische verzending

Het besluit van 20 maart 2008 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot bepaling van het informaticaformaat van de begrotingen en rekeningen van de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is van toepassing op de rekeningen 2021.

Daarom verwijs ik u naar de omzendbrief van 4 december 2008 met betrekking tot de Gegevensbank van de gemeentelijke financiën - Gegevensoverdracht. De informaticus van het CIBG, Koen De Pauw (02/204.27.47 - kdepauw@gob.brussels), zal een antwoord kunnen geven op uw technische vragen.

Deze overdracht van gegevens via « Combud », dient absoluut vooraf te gaan aan de verzending van de jaarrekeningen via het elektronische platform "BOS-xchange", zo niet zal de rekening geweigerd worden.

Het is van primordiaal belang om het boekhoudplan strikt na te leven. Ik verzoek u daarom rekening te houden met de opmerkingen die u werden bezorgd over het gebruik van foutieve functionele en economische codes en de nodige verbeteringen aan te brengen. Tevens zijn negatieve kredieten (vastgestelde rechten, vastleggingen of aanrekeningen) niet toegelaten. Gelieve ook daar rekening mee te houden.

De bijlagen 1 tot 8 dienen elektronisch én in Excel-formaat of Word/PDF, via het generiek emailadres lokalefinancien@gob.brussels, te worden overgezonden en dit voorafgaand aan de indiening van de jaarrekeningen via "BOS-xchange".

Omwille van administratieve vereenvoudiging werd er beslist om de jaarrekeningen niet meer systematisch in papieren versie op te vragen.

De toezending van de jaarrekeningen (budgettaire rekening, balans en resultatenrekening), in papieren vorm, wordt voortaan aan de appreciatie van de gemeente overgelaten. In dit geval dienen de wettelijke bijlage en de in de punten B3 tot B13 vermelde documenten bijgevoegd te worden.

Ik vestig er uw aandacht op het feit dat de toezichtstermijn slechts aanvang neemt vanaf het moment dat het dossier compleet is, dwz op het ogenblik van de ontvangst van zowel de financiële gegevens via Combud als van de ontvangst van de Excel/Word/PDF-bijlagen 1 tot 8 via het generiek emailadres lokalefinancien@gob.brussel én de ontvangst van de complete jaarrekeningen (getekende beraadslaging, budgettaire rekening, balans, resultatenrekening en de verplichte bijlagen) via BOS-xchange.

Om het u te vergemakkelijken, vindt u in bijlage een overzichtstabel met de vereiste documenten.

De huidige omzendbrief alsook de bijlagen 1 tot en met 8 zullen u elektronisch worden overgemaakt en zullen tevens worden gepubliceerd op de website van BPB (www.lokalebesturen.brussels).

Voor het overige wordt verwezen naar de vorige omzendbrieven betreffende de afsluiting van de boekhouding.

Tenslotte herinner ik u nog aan de bepalingen van artikel 112 van de Nieuwe Gemeentewet dat voorschrijft dat vanaf hun goedkeuring door de gemeenteraad, volgende documenten worden bekendgemaakt op de website van de gemeente: de gemeentelijke ontwikkelingsplannen, de gemeentelijke bestemmingsplannen, de jaarlijkse begroting en de rekeningen.

Met de meeste hoogachting,

De Minister belast met de plaatselijke besturen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Bernard Clerfayt', with a long horizontal stroke extending to the right.

Bernard CLERFAYT

Uw contactpersonen bij de Directie Lokale Financiën : -

Direction des Finances Locales/Directie Lokale Financiën (Directrice: Anne Willocx)		
Entités/Entiteiten		Agents responsables/Verantwoordelijke agenten
Communes/CPAS/Régies Gemeenten/OCMW's/ Gemeentebedrijven	Anderlecht	Laurent Demarque/Wouter Marcoen/Rosalie Reyskens
	Auderghem Oudergem	Laurent Demarque/Wouter Marcoen/Rosalie Reyskens
	Berchem-Sainte-Agathe Sint-Agatha-Berchem	Angéline Biarent/Smaël Ikken/Caroline Polizzi
	Bruxelles Brussel	Leopoldina Caccia Dominioni/Olivier Claeys/Quentin de Launois/Caroline Oblin
	Etterbeek	Angéline Biarent/Smaël Ikken/Caroline Polizzi
	Evere	Leopoldina Caccia Dominioni/Olivier Claeys/Quentin de Launois/Caroline Oblin
	Forest Vorst	Leopoldina Caccia Dominioni/Olivier Claeys/Quentin de Launois/Caroline Oblin
	Ganshoren	Leopoldina Caccia Dominioni/Olivier Claeys/Quentin de Launois/Caroline Oblin
	Ixelles Elsene	Angéline Biarent/Smaël Ikken/Caroline Polizzi
	Jette	Laurent Demarque/Wouter Marcoen/Rosalie Reyskens
	Koekelberg	Angéline Biarent/Smaël Ikken/Caroline Polizzi
	Molenbeek-Saint-Jean Sint-Jans-Molenbeek	Leopoldina Caccia Dominioni/Olivier Claeys/Quentin de Launois/Caroline Oblin
	Saint-Gilles Sint-Gillis	Angéline Biarent/Smaël Ikken/Caroline Polizzi
	Saint-Josse-ten-Noode Sint-Joost-ten-Noode	Leopoldina Caccia Dominioni/Olivier Claeys/Quentin de Launois/Caroline Oblin
	Schaerbeek Schaarbeek	Laurent Demarque/Wouter Marcoen/Rosalie Reyskens
	Uccle Ukkel	Leopoldina Caccia Dominioni/Olivier Claeys/Quentin de Launois/Caroline Oblin
	Watermael-Boitsfort Watermaal-Bosvoorde	Angéline Biarent/Smaël Ikken/Caroline Polizzi
	Woluwe-Saint-Lambert Sint-Lambrechts- Woluwe	Laurent Demarque/Wouter Marcoen/Rosalie Reyskens
	Woluwe-Saint-Pierre Sint-Pieters-Woluwe	Laurent Demarque/Wouter Marcoen/Rosalie Reyskens
Données de contact/Contactgegevens		
Biarent Angéline	02 800 3352	abiarent@sprb.brussels
Bours Mathieu	02 800 3551	mbours@sprb.brussels
Caccia Dominioni Leopoldina	02 800 3496	lcacciadominioni@sprb.brussels
Claeys Olivier	02 800 3270	oclaeys@sprb.brussels
de Launois Quentin	02 800 3032	qdelanois@sprb.brussels
Demarque Laurent	02 800 3873	ldemarque@sprb.brussels
Ikken Smaël	02 800 3273	sikken@sprb.brussels
Marcoen Wouter	02 800 3282	wmarcoen@gob.brussels
Oblin Caroline	02 800 3362	coblin@sprb.brussels
Polizzi Caroline	02 800 3479	cpolizzi@sprb.brussels

Reyskens Rosalie	02 800 3475	rreyskens@gob.brussels
Willems Anne	02 800 3301	awillems@gob.brussels
Willocx Anne	02 800 3325	awillocx@sprb.brussels
Direction des Finances Locales		financeslocales@sprb.brussels
Directie Lokale Financiën		lokalefinancien@gob.brussels

Bijlage : lijst van de verplichte documenten en bijlagen :

	Version électronique Elektronische versie
Begrotingsrekening :	V (Combud)
- Gewone functionele voorstelling	V
- Gewone economische voorstelling	V
- Voorstelling per buitengewoon artikel	V
- Samenvatgingstabellen	V
Balans	V
Resultatenrekening	V
Balans van de algemene rekeningen	V (Combud)
Balans van de bijzondere rekeningen	V
Detail van de overlopende en wachtrekeningen	V
Begrotings- en boekhoudkundig analyseverslag	V
Wettelijke bijlage	V
Getekende beraadslagingen	V
T3 (Lijst van de begrotingskredieten en nog over te dragen vastleggingen)	V
Lijst van de nog te innen rechten	V
Lijst per dienst en per artikel van de onwaarden en de oninvorderbare rechten	V
Rechten en vastleggingen buiten balans	V
Statistieken (bevolking, ...)	V
Waarderingsregels	V
Bijlage 1 – Werken in uitvoering	V (Excel)
Bijlage 2 – Stand van leningen	V (Excel)
Bijlage 3 – Subsidies	V (Excel)
Bijlage 4 – Pensioenen	V (Excel)
Bijlage 5 – Nog te innen schuldvorderingen	V (Excel)
Bijlage 6 - Art. 60§7	V (Excel)
Bijlage 7 – Analyse impact COVID-19	V (Excel)
Bijlage 8 - Bij te voegen informatie aangaande overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten	V (Word/PDF)